

Monologuri poetice

Unul dintre spectacolele de mare succes în S.U.A. este **Monologurile vaginului**, text scris și lansat pe scenă de actrița Eve Ensler, binecunoscută, de asemenea, ca feministă și lesbiană. *Jamais deux sans trois*, ar zice un francez ironic, dacă succesul de netăgăduit al spectacolului nu l-ar reduce la starea de muțenie admirativă. Ensler se opune tezei lui Lacan, care pretinde că singurul suport al fantasmelor, atât feminine, cât și masculine, este falusul. Ea demonstrează că și vaginul are dreptul la o carieră, așa-zicând, autonomă, analoagă, din punct de vedere dramaturgic, **Nasului** lui Gogol. Variatele nume, diminutive și porecle atribuite organului respectiv sunt pronunțate voluptuos, se fantasmează asupra toaletelor potrivite pentru eventuala prezentare în societate, se sugerează variate metode pentru obținerea bucuriei pure, adică a aceleia care se detașează de participarea partenerului, cunoscut, acesta, ca minabil, egoist și falocratic. Publicul de ambele sexe dă năvală, deunăzi a umplut chiar și Madison Square Garden, dornic să se dezinhibe și incitat să participe, scandând cu delicii cuvinte considerate până acum – desigur, pe nedrept – porcoase. Actrițe cu faimă, printre care Glenn Close și Rosie Perez, s-au grăbit să preia rolul, chiar fosta soție a fostului primar al New-York-ului, Rudolf Giuliani, tentată de rol, n-a

eșezat să periclitizeze cariera politică a soțului și să prefere, în cele din urmă, consolărilor căminului, libertatea cuvintelor.

Excelentul recital de poezie **Ziua Măniei**, susținut mai demult de Silvia Codreanu la Teatrul Act, producător fiind dramaturgul Horia Gârbea, cuprindea lirică exclusiv feminină, aleasă exclusiv din zona gravă a spectrului poetic. Ca urmare, o ușoară suspiciune de feminism mi-a declanșat asociația de idei cu spectacolul american menționat mai sus. Farmecul dramatic indiscutabil al performanței actricești de atunci m-a lăsat *sur la soif*, având în vedere menținerea neabătută într-un registru ideatic grav. De data aceasta, actrița propune o secțiune variată și sprințară din poezia Generației '90, intitulată inspirat **Mai frumoasă cu două degete decât orice femeie**. Dacă n-am lua în considerare decât alegerea textelor, și Silvia Codreanu tot ar merita un premiu ca antologator fin și plin de discernământ. Fie că și-a urmat propriul gust, fie că a fost bine sfătuită – probabil, câte puțin din fiecare –, rezultatul a fost un colaj de texte care i-au permis etalarea celor o sută de fețe pe care orice femeie dedicată scenei trebuie să le posede. A intrat dansând admirabil pe o muzică mediteraneeană, și-a lăsat apoi temperamentul să zburde de la o atitudine la alta, într-o continuă digresiune, aparent capricioasă, de

fapt bine controlată. Emoționantă în ipostaze grave, ea este irezistibilă, clocotind de vervă, în momentele comice. Recurge, natural, la interacțiunea cu publicul, mai ales că sala cu aspect de salon facilitează acest lucru, dar păstrează măsura, fiind conștientă de magia distanței. Interesant este faptul că formularea frământărilor specifice unui personaj feminin în limbajul poeziei din vremea sa asigură mesajului o audiență și un impact emoțional mult mai puternic decât clamarea micilor obsesii sau exhibarea intimităților precare. Publicul american care aplaudă **Monologurile vaginului** o face în deriziune, respectivele vedete asumându-și implicit ridicolul. Publicul bucureștean, între care numeroși tineri, o aplaudă pe Silvia Codreanu cu afecțiune, bucuros să se regăsească pe sine în vobletele sentimentale ale poeziei. Reușita vine și din faptul că actrița distribuie accentele mai mult în funcție de sensul dramatic al versurilor decât în scopul relevării valorilor eufonice. Malraux spunea că „nu semnifică nimic ceea ce importă numai pentru mine”. Poezia face ca tulburările personale să câștige dimensiuni universale. Dându-le glas, Silvia Codreanu reușește să fie cel puțin cu două degete mai frumoasă decât orice femeie.

Adrian Mihalache

So opera

Despre longevitate și alți demoni

S tarea „demografică” a spectacolelor noastre de operă seamănă leit cu aceea a națiunii: mai întâi, natalitatea este extrem de redusă – premierele fiind din ce în ce

mai rare; apoi, prea mulți dintre prunci sunt afectați de handicapuri (dacă nu chiar de malformații) și repede abandonați de către părinți – aceștia (recte regizorii și scenograful,

căci dirijorii sunt obligați de multe ori să dea respectivii copii spre adopție) nefăcând nici cea mai mică încercare de a corecta defectele progeniturilor lor, ci, dimpotrivă, lăsându-le să se